

Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Datum: 11 augustus 2025

Onderwerp: Zienswijze NMF Limburg op het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor CFS B.V.

Geachte heer/mevrouw,

Als Natuur en Milieufederatie Limburg (NMF Limburg) willen wij onze zienswijze kenbaar maken tegen het ontwerpbesluit omgevingsvergunning aan CFS B.V. (hierna: CFS). voor de acceptatie en verwerking van PFAS-houdend afvalwater op hun locatie in Weert (Zaaknummer: 2021 -209673 I 2022-002963). Op hoofdlijnen zijn onze bezwaren berust op de volgende zaken:

1. de kritische adviezen van diverse betrokken partijen, waaronder de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en Waterschap Limburg (WL), om de vergunning te weigeren;
2. onduidelijkheid over de feitelijke toekomstige situatie betreffende het voldoen aan de BBT op basis van de rendementen van verwijderingstechnieken.
3. Gebrek aan informatie over – en opvolging van – de verantwoordelijkheid van de ‘ontdoeners’ (klanten van CFS) voor bronreductie;
4. gebrek aan afbouwpad in de vergunning, die voor onbepaalde tijd wordt verleend, van de jaarvracht van de vier categorieën PFAS.

Activiteiten CFS B.V.

CFS B.V. is een bedrijf dat zich richt op het ontvangen en verwerken/behandelen van industriële afvalstromen, waaronder vloeibare en vaste afvalstoffen. Het bedrijf accepteert een breed scala aan afvalwater, variërend van lichtbelaste biologische afvalwaters tot complexe mengsels van olie-water-slib, verontreinigde zuren en logen, en zware metalen. CFS filtert en zuivert deze afvalstromen met behulp van diverse technieken, waaronder actief kool voor de verwijdering van PFAS-verbindingen, alvorens het gezuiverde water op het riool wordt geloosd. De RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie) in Weert ontvangt het gezuiverde water van CFS en zorgt voor verdere behandeling (maar

is niet ontworpen om PFAS effectief te verwijderen). Het water wordt daarna in de Zuid-Willemsvaart geloosd. De activiteiten van CFS zijn dus gericht op de behandeling van industriële afvalstromen met als doel het minimaliseren van milieu-impact, hoewel de aanwezigheid van PFAS in deze stromen een voortdurende uitdaging vormt.

Aanvraag

Vergunning voor het accepteren en verwerken van afvalwaters verontreinigd met GenX, PFOS en PFOA.

Gedifferentieerd naar soort PFAS vraagt CFS een jaarvracht van:

- 2,8 kg aan voor GenX,
- 1,1 kg voor PFOA,
- 0,015 kg voor PFOS en
- 1,1 kg voor overige PFAS.

Met inachtneming van het lozingsdebiet van 150.000 m³ zouden de aangevraagde lozingsvrachten in de jaargemiddelde concentratie niet hoger zou moeten zijn dan:

- 18,7 pg/ltr¹ voor GenX,
- 7,3 pg/ltr voor PFOA,
0,1 pg/ltr voor PFOS en
- 7,3 pg/ltr voor overige PFAS.

Hieronder volgt vanuit de NMF Limburg een uitgebreide uitwerking van de kernpunten zoals hierboven benoemd:

1. Adviezen Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT) en Waterschap Limburg (WL)

In de adviezen van ILT en WL wordt geadviseerd de vergunning te weigeren, vanwege de significante impact die de voorgestelde vergunning kan hebben op het milieu.

Alleen al vanwege de maatschappelijke gevoeligheid van PFAS, adviseert NMF Limburg de ODZL om dit sterke signaal vanuit de betrokken instanties niet te negeren. Ons voorstel aan de ODZL is om de vergunningsaanvraag aan te houden en met alle partijen gezamenlijk in overleg te treden om de feitelijke situatie beter te begrijpen. Het is opvallend dat de ODZL, ILT en WL het niet eens lijken te zijn over schijnbare feiten (zie punt 2) en deze ruis oplossen helpt de maatschappelijke discussie verder op gang.

2. Onduidelijkheid over de feitelijke toekomstige situatie

Er bestaat onduidelijkheid over de vraag of het gebruik van actief kool als beste beschikbare techniek (BBT) voor de verwijdering van PFAS bij CFS daadwerkelijk voldoet aan de vereisten. Terwijl de ODZL het gebruik van actief kool als BBT beschouwt, is dit niet zonder discussie. De ILT en WL hebben in hun adviezen namelijk kritische kanttekeningen geplaatst bij het rendement en de

¹ 1 biljoenste (1/1.000.000.000.000) van een gram.

effectiviteit van actief kool voor de verwijdering van PFAS, vooral voor de korte keten PFAS-verbindingen zoals GenX. Het is vooraf belangrijk om het analyse- en verwijderingsproces goed te begrijpen:

Analyse afvalwater deels vooraf en deels achteraf:

Uit de ontwerpvergunning blijkt dat niet al het afvalwater voorafgaand aan de behandeling systematisch wordt gemeten op PFAS. In plaats daarvan wordt alleen specifiek afvalwater gemeten waarvan CFS B.V. verwacht dat het PFAS kan bevatten (analyse stap 1: vooraf). Dit geldt voor de afvalwaterstromen waarvan de ontdoeners (de klanten van CFS) aangeven dat ze mogelijk PFAS-houdend zijn of waarvan CFS het vermoeden heeft dat ze PFAS kunnen bevatten.

De ODZL gaat mee in de handelswijze van CFS omdat CFS achteraf monitoring (analyse stap 2) uitvoert door middel van een proportioneel weekmengmonster (WMM) van het totale effluent na de behandeling met actief kool (zie verwijderingsstap 2). Als deze analyse een PFAS-concentratie meet die hoger is dan de maximaal toelaatbare concentratie, wordt de "trechtermethode" toegepast. Dit houdt in dat de effluent dagmengmonsters (DMM's) worden geanalyseerd om te achterhalen welke afvalstroom de verhoogde PFAS-concentratie heeft veroorzaakt. Als de verhoogde concentratie aan PFAS afkomstig is van een specifieke stroom, wordt deze als PFAS-houdend gemarkeerd, en worden bij volgende leveringen die stromen als PFAS-bevattend behandeld.

Verwijderingsproces CFS, deels enkele en deels dubbele filtratie met actief kool

Verwijderingsstap 1: Voor een specifiek deel van het afvalwater (zeg, afvalstroom 1), waarop getest is dat deze PFAS concentraties boven een drempelwaarde bevat, wordt allereerst batchgewijs actief koolfiltratie toegepast, waarbij een rendement van minimaal 95% wordt behaald.

Verwijderingsstap 2: Daarna wordt op het volledige afvalwater (dus ook die uit de eerste stap) actief kool toepast voor een minimaal rendement van 55% (volgens ODZL BBT+). Maar voor deze behandeling wilt CFS – op basis van kosteneffectiviteit – niet meer dan €284.300,- per jaar uitgeven waardoor een verwijderingsrendement van 55% wordt verwacht bij het maximale aangevraagde debiet van 411 m³/dag. Deze bevat dus afvalstroom 1+ (dubbele filtering) en afvalstroom 2 (enkele filtering).

- a. *Volgens NMF Limburg is het belangrijk om het onderscheid te maken in de verschillende afvalwaterstromen in het bepalen of sprake is van BBT:*
- *Voor afvalstroom 1+ lijkt aannemelijk dat de filteringstechniek bestempeld kan worden als BBT (een éénduidige en door partijen gedeelde cijfermatige onderbouwing is echter nog wenselijk);*
 - *Voor afvalstroom 2 is met een laag 55% verwijderingsrendement het nog maar zeer de vraag of deze alleen voldoet aan de BBT en dient dit beter onderbouwd te worden (zie ook*

b). Zeker aangezien de overige 45% procent van deze PFAS-verbindingen als indirecte lozing geloosd wordt op de RWZI te Weert. Deze komen vervolgens in het milieu terecht omdat een biologisch zuiveringssysteem, zoals de RWZI Weert, deze stoffen niet verwijderen. Dit met alle mogelijke negatieve gevolgen van dien in het verderop liggende watersysteem.

- b. Bij CFS is sprake van het behandelen van waterige afvalstromen en daardoor van een complexe matrix van verontreinigingen en samenstelling waarbij veelal sprake is van een mengsel aan diverse verontreinigingen. Daarom constateert de ODZL dat uit de vergelijking van de diverse BBT-technieken volgt dat voor de verwijdering van PFAS uit afvalwaters waar naast PFAS ook andere verontreinigingen aanwezig zijn, geen van de beschreven technieken optimaal is, maar dat alle genoemde technieken als BBT kunnen worden aangemerkt. Afhankelijk van de aard van de te behandelen waterige afvalstromen zal een passende keuze moeten worden gemaakt. Het document stelt dat "CFS heeft gekozen voor een batchgewijze voorbehandeling met actief kool van PFAS-houdende waterige afvalstromen".

CFS heeft dus te maken met verschillende soorten afvalwater vanuit een diverse subset aan klanten en de ontwerp vergunning onderbouwt onvoldoende per type afvalwater (olie water slib mengsels, boor- en snijolie en industrieel vervuilde afvalwaters) wanneer, en voor hoeveel afvalwater, andere technieken zoals omgekeerde osmose of nanofiltratie wél geschikte technieken kunnen zijn. In het bijzonder zou het wenselijk zijn om een grondige herbeoordeling van de gebruikte technieken te krijgen, in samenwerking met ILT en WL, vooral met betrekking tot de vraag of actief kool inderdaad voldoet als beste beschikbare techniek (BBT) voor PFAS-verwijdering en wat de werkelijke effectiviteit van de filtertechnieken is. Dit biedt de gelegenheid om de technologische keuzes verder te onderbouwen en te zorgen voor transparantie omtrent het rendement van de verschillende afvalwaterstromen die CFS verwerkt.

- c. Uit de ontwerp vergunning wordt onvoldoende duidelijk of wanneer in analyse stap 2 een verhoogde PFAS-concentratie in het effluent gedetecteerd wordt, er alsnog een extra verwijderingstechniek toegepast wordt? Nu staat in de ontwerp vergunning slechts dat:

"indien op deze wijze wordt vastgesteld dat de PFAS-concentratie van een afvalstroom, anders dan door ontdoener aangegeven, groter was dan de maximaal toelaatbare concentratie, wordt deze afvalstroom aangemerkt als "PFAS-houdend" en bijvolgende leveringen als zodanig beschouwd."

Deze informatie wordt ook teruggekoppeld naar de ontdoener. Op deze wijze verkrijgt CFS gaandeweg meer info over welke afvalstromen PFAS bevatten en neemt de kans op een onvoorziene lozing met te hoge PFAS-concentraties af.

NMF Limburg is van oordeel dat bij detectie van verhoogde PFAS-concentraties achteraf er alsnog een extra verwijderingstechniek toegepast dient te worden en indien dit achteraf niet mogelijk is, dan een analyse in een eerder processtap nodig is..

3. De ondergeschoven rol van de afvalwater 'ontdoeners'

Vanwege de grote gevaren van ZZS is het wenselijk dat deze stoffen niet worden geloosd. Daarom wordt eerst gekeken naar de mogelijkheden om emissie te voorkomen door een bronaanpak. De ODZL stelt dat CFS B.V. als verwerker van afvalwater aan het einde van de productieketen zit, waardoor er geen mogelijkheden voor stofsubstitutie of procesaanpassingen zouden zijn. Bij de acceptatie van afvalwaterstromen stelt CFS afhankelijk te zijn van de informatie die door de ontdoeners van het afvalwater, oftewel de klanten van CFS, wordt verstrekt over het wel of niet aanwezig zijn van ZZS-en.

Het advies van ILT stelt terecht dat de huidige handelswijze² onvoldoende is omdat:

- i. Ontdoener geen bedrijfseconomisch belang hebben om zorgvuldig te onderzoeken of er PFAS in haar afvalstoffen aanwezig zijn én of de concentratie boven de door CFS vastgestelde grenswaarde uit zou komen.
- ii. Ontdoeners wel (...) belang hebben om te veronderstellen dat dit niet het geval is.

Er wordt door de ODZL vrij 'gemakkelijk' gesteld dat:

"Veel gebruikers van chemische stoffen en dus ook ontdoeners van afvalstoffen zijn zich er niet bewust van dat in de door hen gebruikte grondstoffen en af te voeren afvalstoffen PFAS aanwezig is. Dit maakt het dan ook des te lastiger om vooraf te kunnen weten of men afvalstoffen accepteert waarin zich PFAS kunnen bevinden of dat men hierop bedacht moet zijn."

In het proces en de ontwerp vergunning wordt onvoldoende aandacht besteed aan de verantwoordelijkheid van ontdoeners (klanten van CFS) die, door het inschakelen van CFS, hun verantwoordelijkheid deels lijken te kunnen afschuiven. Zo staat bijvoorbeeld dat:

"Wanneer hogere PFAS-concentraties worden geconstateerd door CFS, wordt geprobeerd te achterhalen welke specifieke afvalstroom verantwoordelijk is voor de verontreiniging. Deze informatie wordt teruggekoppeld naar de ontdoener.

Los nog van punt onder 2c, dat alsnog extra filtering toegepast zou moeten worden wanneer achteraf alsnog te hoge concentraties PFAS in het afvalwater zitten, is:

- onvoldoende duidelijk hoe succesvol dat 'achterhalen' van de specifieke afvalstroom (bron ontdoener) is;
- onduidelijk welke status deze 'terugkoppeling' aan ontdoeners heeft, welke vereisten bij de ontdoeners liggen voor de detectie, analyse en bronreductie van PFAS (naar aanleiding hiervan).

² waarbij de ontdoener aangeeft dat er geen PFAS aanwezig is of dat de concentratie kleiner is dan de grenswaarde, de afvalstroom milieu-regulier wordt aangemerkt (i.e. niet PFAS-houdend), tenzij dit op basis van kennis en ervaring van CFS wel wordt verwacht.

Positief is dat in de voorschriften van deze vergunning is vastgelegd dat de resultaten van monitoring (effluent van individuele bronnen) gedurende ten minste 5 jaar moeten worden bewaard en op verzoek aan het bevoegd gezag ter beschikking moeten worden gesteld. Echter blijft dit o.i. te reactief. Door ontdoeners aan de voorkant actiever te betrekken bij de minimalisatie van PFAS wordt bijgedragen aan het verminderen van de lozingen op langere termijn.

4. Afbouwpad in vergunning voor jaarvrachten

In de ontwerpvergunning staat dat door monitoring achteraf, CFS gaandeweg meer info verkrijgt over welke afvalstromen PFAS bevatten en "neemt de kans op een onvoorziene lozing met te hoge PFAS concentraties af."

In lijn met bovenstaande, zou bij een stabiel bestand van (afvalwater van) ontdoeners de jaarvracht in werkelijkheid afnemen door bronmaatregelen waarmee ruimte in de vergunning. NMF Limburg stelt voor om een afbouwpad in de vergunning in te bouwen, dat rekening houdt met het verwachte reductiepad in PFAS soorten in het afvalwater van ontdoeners richting nulemissies. Nu staat in de ontwerpvergunning opgenomen dat CFS onder meer het bevoegd gezag iedere 5 jaar moet informeren over de mate waarin ZZS in de lucht of het water worden geëmitteerd en de mogelijkheden om de emissies van ZZS in de lucht of het water te voorkomen of, als dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De vermijdings- en reductieprogramma's die CFS in dit kader opstelt, houden onvoldoende rekening met de ontwikkeling (bronreductie) bij ontdoeners (zie punt 3) en zijn dus geen volwaardig alternatief voor het door NMF Limburg voorgestelde afbouwbpad.

Concluderend

NMF Limburg is van mening dat de ontwerp omgevingsvergunning voor CFS verdere verduidelijking en aanscherping behoeft. De kritiek van ILT en WL dient serieus te worden genomen, en wij pleiten voor een herbeoordeling van de gebruikte technieken en een verduidelijking van de verantwoordelijkheden van de ontdoeners. Door meer transparantie, verantwoordelijkheid bij de ontdoeners en een concreet afbouwpad voor PFAS-lozingen kan deze vergunning bijdragen aan een effectieve en verantwoorde aanpak van PFAS in Limburg.

Wij hopen dat onze opmerkingen bijdragen aan een verdere verfijning van de vergunning en het beleid rondom PFAS-verontreiniging in Limburg en staan open voor een gesprek hierover.

Met vriendelijke groet,

Harry Boesten
Interim-directeur
NMF Limburg